

Ivana RŮŽIČKOVÁ: Druhý život Tuchomyšle. Lokální identita obyvatel zaniklé obce v severních Čechách. Praha: FHS UK 2009, 80 s.

Ivana Růžičková se v rámci své bakalářské práce zaměřila na konstrukci lokálních identit obyvatel zaniklé obce Tuchomyšl v severních Čechách. Empirickým materiálem jí bylo devět biografických narativních interview, zúčastněné pozorování srazu „Tuchomyšláků“ a analýza vybraných dokumentů. Teoreticky pak se opřela o adekvátní a aktuální tituly, tematizující problematiku identity, prostoru a domova. Paradigmaticky autorka vychází ze sociálního konstruktivismu.

Bakalářská práce Ivany Růžičkové je členěna do osmi oddílů, přičemž podstatnou část (oddíly 4-7) zaujímá analýza a interpretace získaných dat. V úvodních pasážích se tedy sice stručně, ale přehledně vyrovnává s teoretickým zázemím (oddíl 2). S ohledem na to, že ve vlastních empirických oddílech práce se k těmto teoretickým postulátům vrací, ba dokonce je s ohledem na získaná data rozšiřuje, je tato stručnost na místě. Následně (oddíl 3) popisuje průběh vlastního výzkumu. Je na místě vyzdvihnout autorčinu transparentnost a schopnost reflexe, především s ohledem na možnost zkreslení získaných dat. V závěru tohoto oddílu pak představuje samotný terén – argumentuje výběr lokality i vzorku, stručně uvádí historii zaniklé obce a prostřednictvím analýzy narativů představuje své narátory. Chvályhodně se přitom soustředí nejen na demografické údaje, ale také na způsob vyprávění, a poměrně plasticky tak vykresluje, kdo je kdo a k čemu se v rámci svého vyprávění vztahuje.

Vlastní empirické oddíly pak prokazují autorčiny brilantní analytické a interpretační schopnosti. Je zjevné, že Ivana Růžičková dokáže přesvědčivě promýšlet teoretický i empirický materiál a zvažovat tudíž různé formy vztahování se jak k zaniklé obci (fyzický a sociální prostor), tak k novému bydlišti (koncepty domova), případně k jiným identitním prvkům. Obratně přitom kombinuje různé druhy dat s odbornou literaturou, přičemž ve výkladu logicky rozvíjí nastolené téma. Text vrcholí popisem současných aktivit některých Tuchomyšláků (odsud název práce), na jejichž podkladě autorka formuluje teze o konstrukci kolektivní paměti a kolektivní identity, která již může působit jako nová sociální realita, do jisté míry nezávisle na původní lokalitě. Poslední, sedmý, oddíl lze chápat jako souhrn témat, které s výzkumem přímo souvisejí, ale nebyly narátory výrazněji tematizovány, resp. by narušovaly kompaktní výklad problematiky.

V závěru pak autorka opět v debatě s odbornou literaturou obratně shrnuje výsledky svého výzkumu a předkládá plejádu variant, jak na něj navázat.

Bakalářská práce Ivany Růžičkové je dle mého názoru příkladem dobře odvedené práce na všech úrovních. Autorka realizovala smysluplný výzkum a s pomocí adekvátní literatury jej dokázala přesvědčivě interpretovat. Také po formální stránce je práce velmi kvalitní: text je čtivý, logicky uspořádaný, neobsahuje takřka žádné gramatické ani stylistické nesrovnalosti. Pokud bych k bakalářské práci měla mít připomínky, musela bych se zaměřit na detaily typu strukturovaný namísto polostrukturovaný rozhovor na s. 10, což ale v kontextu práce považuji za zbytečné. Bakalářskou práci Ivany Růžičkové proto doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně.